ማሞግራም፦ የጡት ካንሰር ምርመራ (ስክሪኒንግ) ማብራሪያ

ማሞግራም የጡት ካንሰርን ለመመርመር (ስክሪን ለማድረግ) የሚያገለግል ዝቅተኛ መጠን ያለው የጡት ኤክስሬይ ነው፤ ብዙ ጊዜ እብጠቶችን (ቲዩመሮችን) ምልክት ከማስከተላቸው በፊት ያገኛል። ውጤቶች የሚነገሩት በBI-RADS ምድቦች ነው። USPSTF አማካይ ስጋት ያላቸው ሴቶች ከ40 እስከ 74 ዓመት ዕድሜ ድረስ በየ2 ዓመቱ የምርመራ ማሞግራም እንዲያደርጉ ይመክራል።

ቀላሉ ማብራሪያ

ይህ ገጽ ማሞግራም ምን እንደሆነ፣ ምን ሊያሳይ እንደሚችል፣ ውጤቶች እንዴት እንደሚነገሩ እና ማን ምርመራ ማድረግ እንዳለበት ያብራራል።

ማሞግራም የጡት የኤክስሬይ ምስል ነው። የምርመራ (ስክሪኒንግ) ማሞግራሞች የጡት ካንሰርን ይፈልጋሉ። እብጠቶችን (ቲዩመሮችን) ቀደም ባለ ደረጃ፣ **ምልክት ከማስከተላቸው በፊት** ማግኘት ይችላሉ። ያው ማሽን የምርመራ-ማረጋገጫ (ዲያግኖስቲክ) ማሞግራሞችንም ይወስዳል። እነዚያ እብጠት ወይም ሌላ ለውጥ ከተገኘ በኋላ፣ ከብዙ አቅጣጫዎች በሚነሱ ምስሎች ያጣራሉ።

ማሞግራም ምን ሊያሳይ ይችላል

የራዲዮሎጂ ባለሙያ (ራዲዮሎጂስት) ምስሎቹን ያልተለመዱ ለውጦች እንዳሉ ያጠናል። ሲቻል ከቀድሞ ማሞግራሞችዎ ጋር ያነጻጽራቸዋል። ማሞግራም የሚከተሉትን ሊያሳይ ይችላል፦

- **ጅምላ (የጡት እብጠት)።** መጠኑ፣ ቅርጹና ጠርዞቹ ጠቃሚ ናቸው። ለስላሳ፣ ክብና ጠርዙ ግልጽ የሆነ እብጠት ብዙ ጊዜ ካንሰር ያልሆነ ውሃ የቋጠረ ከረጢት (ሲስት) ነው። የተቦጫጨቀ ቅርጽ ወይም ያልተስተካከለ ቅርጽ ተጨማሪ ምርመራዎችን ሊያስፈልገው ይችላል።
- **ካልሲፊኬሽኖች** ጥቃቅን የካልሲየም ክምችቶች ናቸው። በምግብዎ ውስጥ ካለው ካልሲየም ጋር ምንም ግንኙነት የላቸውም። ትልልቆቹ (ማክሮካልሲፊኬሽኖች) አብዛኛውን ጊዜ ካንሰር አይደሉም። በአንድ ላይ የተሰባሰቡ ጥቃቅኖቹ (ማይክሮካልሲፊኬሽኖች) አንዳንድ ጊዜ DCIS ወይም የጡት ካንሰርን ሊጠቁሙ ይችላሉ።
- **የጡት ጥግግት (ዴንሲቲ)** የጥቅጥቅና የስብ ሕብረ ሕዋስ ድብልቅ ነው። ማሞግራፊ ጥቅጥቅ ባሉ ጡቶች ውስጥ ካንሰርን የማምለጥ እድሉ ከፍ ያለ ነው።

ማሞግራሙ የታዘዘው በአንድ ምልክት ምክንያት ከሆነ፣ ያ ምልክት አሁንም ትኩረት ያስፈልገዋል። ስለ የጡት ህመም፣ ከጡት ጫፍ የሚወጣ ፈሳሽ እና የጡት እብጠቶች ያሉት ጠለቅ ያሉ መመሪያዎች የክትትል ጥያቄዎችዎን ለማቀድ ሊረዱዎት ይችላሉ።

ምን መጠበቅ እንዳለብዎ

ጡትዎ እርስ በርስ በሚጫኑ ሁለት ሰሌዳዎች መካከል ይቀመጣል። ያ ግፊት ይበልጥ ግልጽ ምስል ይሰጣል። ከተለያዩ አቅጣጫዎች በርካታ ምስሎች ይነሳሉ። መጫኑ ምቾት ሊነሳ ወይም ለአጭር ጊዜ ሊያም ይችላል። ያለ ሐኪም ትዕዛዝ የሚገዛ የህመም ማስታገሻ አስቀድመው መውሰድ ሊረዳ እንደሆነ የህክምና ቡድንዎን ይጠይቁ። ምርመራውን ከወር አበባዎ ትንሽ ቀደም ብሎ ወይም በወር አበባዎ ወቅት አለማስያዝ ይመረጣል። በዚያ ቀን በጡቶችዎና በብብትዎ ላይ ዲኦድራንት፣ የላብ መከላከያ (አንቲፐርስፒራንት)፣ ፓውደር እና ሽቶ አይጠቀሙ።

ውጤቶች እንዴት ይነገራሉ (BI-RADS)

የራዲዮሎጂስቱን ሪፖርት አብዛኛውን ጊዜ በሁለት ሳምንት ገደማ ውስጥ ያገኛሉ። ብዙ ጊዜ የBI-RADS ምድብ ይይዛል። ይህ ግኝቶችን እና የሚያስፈልጉትን ክትትሎች የሚገልጽ መደበኛ መንገድ ነው።

- **0** — ምድብ ከመሰጠቱ በፊት ተጨማሪ ምስል ያስፈልጋል።
- **1** — ምንም ግኝት የለም (ኔጋቲቭ)፤ መደበኛ ምርመራዎን ይቀጥሉ።
- **2** — ካንሰር ያልሆነ ግኝት፤ መደበኛ ምርመራዎን ይቀጥሉ።
- **3** — ምናልባት ካንሰር ያልሆነ፤ ከ6 ወር በኋላ የክትትል ማሞግራም።
- **4** — አጠራጣሪ፤ ባዮፕሲ (የናሙና ምርመራ) ሊያስፈልግ ይችላል።
- **5** — ካንሰርን በጣም የሚጠቁም፤ ባዮፕሲ ያስፈልጋል።
- **6** — በባዮፕሲ የተረጋገጠ፣ የታወቀ ካንሰር።

ለተጨማሪ ምርመራ ተመልሰው እንዲመጡ መጠራት ሊያስፈራ ይችላል። ነገር ግን **ተመልሰው እንዲመጡ ከሚጠሩት ሰዎች መካከል አብዛኞቹ የጡት ካንሰር አልተገኘባቸውም።**

መቼ ምርመራ ማድረግ አለብዎ

የዩናይትድ ስቴትስ የመከላከያ አገልግሎቶች ግብረ ኃይል (USPSTF) አማካይ ስጋት ላላቸው ሴቶች **ከ40 እስከ 74 ዓመት ዕድሜ ባለው ጊዜ በየ2 ዓመቱ** የምርመራ ማሞግራም እንዲደረግ ይመክራል። አንዳንድ ሰዎች ከፍ ያለ ስጋት አላቸው። ለምሳሌ ጎጂ የ*BRCA1* ወይም የ*BRCA2* ጂን ለውጦች ያሏቸው፣ ወይም በልጅነት ለነበረባቸው ካንሰር የደረት ጨረር የወሰዱ ሰዎች ናቸው። ቀደም ብለው እንዲጀምሩ ወይም በተደጋጋሚ እንዲመረመሩ ሊመከሩ ይችላሉ። ሐኪምዎ የራስዎንና የቤተሰብዎን የጤና ታሪክ እንዲያመዛዝኑ ሊረዳዎ ይችላል።

ወጪና ተደራሽነት

ማሞግራም የሚደረገው በጡት ክሊኒኮች፣ በሆስፒታል የራዲዮሎጂ ክፍሎች፣ በተንቀሳቃሽ መኪናዎች እንዲሁም በራዲዮሎጂና በሐኪሞች ቢሮዎች ነው። የምርመራ ማሞግራምን ያለ ሪፈራል (የሐኪም መላኪያ) ማስያዝ ይችሉ ይሆናል። በተመጣጣኝ እንክብካቤ ሕግ (Affordable Care Act) መሠረት አብዛኞቹ የጤና መድን ዕቅዶች የምርመራ ማሞግራምን ያለ ተጨማሪ ክፍያ (ኮፔይ) መሸፈን አለባቸው። NCI እንደሚለው Medicare ዕድሜያቸው 40 እና ከዚያ በላይ ለሆኑ ሴቶች ዓመታዊ የምርመራ ማሞግራምን ይሸፍናል። የCDC ብሔራዊ የጡትና የማኅፀን በር ካንሰር ቅድመ ምርመራ ፕሮግራም ዝቅተኛ ገቢ ላላቸውና በቂ መድን ለሌላቸው ሴቶች በነፃ ወይም በዝቅተኛ ወጪ ምርመራ ያቀርባል። የNCI የካንሰር መረጃ አገልግሎት (1-800-4-CANCER) የተረጋገጠ ተቋም እንዲያገኙ ሊረዳዎ ይችላል።

በታመነ ምንጭ ላይ የተመሠረተ

ይህ በNational Cancer Institute ላይ የተመሠረተ የትምህርት ይዘት በቀላል ቋንቋ የተተረጎመ ነው። ሙሉና ወቅታዊ መረጃ ለማግኘት እባክዎ የመጀመሪያውን ምንጭ ያንብቡ። ለትምህርት ብቻ የቀረበ ነው — የሕክምና ምክር አይደለም። ሁልጊዜ ከራስዎ የሕክምና ቡድን ጋር ይነጋገሩ።

National Cancer Institute: cancer.gov/types/breast/screening/mammograms

የተሻሻለው፦ 2026-10-02

ነፃ አስተርጓሚ የማግኘት መብት አለዎት። በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ የፌዴራል የገንዘብ ድጋፍ የሚያገኙ ሆስፒታሎችና ክሊኒኮች ብቁ አስተርጓሚ ያለ ምንም ክፍያ ሊያቀርቡልዎ ይገባል። በእንግዳ መቀበያ ወይም ከቀጠሮዎ በፊት አስተርጓሚ መጠየቅ ይችላሉ። እንዲያስተረጉምልዎ የቤተሰብ አባል ወይም ልጅ ይዘው መምጣት አያስፈልግዎትም።

በመስመር ላይ፦ cancerexplained.org/languages/am/mammograms

ከcancerexplained.org ላይ ካለው የእንግሊዝኛ ጽሑፍ የተተረጎመ። ከምንጩ ጋር የተረጋገጠው የእንግሊዝኛው ቅጂ ነው።

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

ሳይለወጥ ማተም፣ መቅዳትና ማጋራት በነፃ ይቻላል። ፈቃድ አያስፈልግም። እባክዎ የሕክምና ይዘቱን አይለውጡ። ምንጭ፦ cancerexplained.org። የትምህርት መረጃ ነው፣ የሕክምና ምክር አይደለም።